

Nyhed

Ny temarapport om institutioner for børn og unge med handicap

I 2020 aflagde Ombudsmandens Børnekontor 8 tilsynsbesøg som led i et tema om institutioner for børn og unge med handicap. Under besøgene var der især fokus på forebyggelse af vold og seksuelle overgreb, fremgangsmåden ved mistanke om overgreb samt fysisk magtanvendelse og undervisning.

29. juni 2021

Besøgene viste, at der – sammenlignet med ombudsmandens besøg på handicapinstitutioner i 2015 – var flere institutioner, der havde lavet skriftlige retningslinjer om bl.a. forebyggelse af seksuelle overgreb. Samtidig viste besøgene, at der enkelte steder var behov for at sikre, at personalet havde tilstrækkelig viden om tegn på seksuelle overgreb.

I forbindelse med besøgene indhentede ombudsmanden et antal indberetninger om fysisk magtanvendelse. Ingen af stederne overholdt fuldt ud fristerne for at registrere og indberette anvendelsen af fysisk magt. Samtidig indeholdt flere indberetninger ikke en fyldestgørende beskrivelse af selve magtanvendelsen eller en begrundelse for, hvorfor indgrebet var nødvendigt.

Ombudsmanden besøgte som led i temaet fire interne skoler og kunne – som ved tidligere besøg på interne skoler – konstatere, at flere af de interne skoler havde udfordringer med at overholde reglerne om undervisning i fuld fagrække og timetal samt reglerne om fritagelse for undervisning i fag, obligatoriske test og folkeskolens prøver.

[Læs nyhed om temaet for børnekontorets tilsynsbesøg i 2020.](#)

[Læs temarapport 2020 om institutioner for børn og unge med handicap.](#)

[Læs temarapport 2015 om børn og unge på handicapinstitutioner.](#)

[Læs nyheden Fortsat problemer med undervisning af anbragte børn.](#)

Flere oplysninger:

Folketingets Ombudsmand Niels Fenger, tlf. 42 47 50 91

Souschef Christina Ladefoged, tlf. 33 13 25 12

FAKTA

Institutioner for børn og unge med handicap

- Temaet for ombudsmandens tilsynsbesøg på børneområdet i 2020 var institutioner for børn og unge med handicap.
- Under tilsynsbesøgene var der især fokus på:
 - Fysisk magtanvendelse
 - Forebyggelse af vold og seksuelle overgreb og fremgangsmåden ved mistanke om overgreb
 - Undervisning.

Derudover var der fokus på bl.a. sundhedsmæssige forhold, herunder besøgsstedernes medicinhandling.

- Ombudsmanden besøgte i alt 8 anbringelsessteder som led i temaet.
- Ombudsmanden besøgte som led i temaet fire interne skoler – tre interne skoler på døgninstitutioner og en intern skole i et dagbehandlingstilbud.
- Under besøgene talte besøgsholdene med 24 børn og unge i aldersgruppen 10-17 år.

Anbefalinger vedrørende fysisk magtanvendelse

På baggrund af tilsynsbesøgene anbefaler ombudsmanden generelt, at opholdssteder og døgninstitutioner:

- sikrer, at fristen for at registrere en magtanvendelse og fristerne for indberetning til og orientering af de relevante myndigheder og forældremyndighedsindehavere om magtanvendelser overholdes.
- sikrer, at indberetningskemaer om magtanvendelse indeholder en fyldestgørende beskrivelse af hændelsesforløbet, herunder en beskrivelse

af, hvordan barnet eller den unge konkret blev ført eller fastholdt samt en begrundelse for nødvendigheden af indgrebet.

- sikrer, at personalet har tilstrækkeligt kendskab til voksenansvarsloven samt til, hvilke greb der bør anvendes i forbindelse med en magtanvendelse, så magtanvendelsen udøves mest skånsomt, og at stederne har skriftlige retningslinjer om fysisk magtanvendelse.
- sikrer, at børn, unge og forældremyndighedsindehavere i forbindelse med barnets eller den unges indflytning informeres om deres rettigheder i relation til magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten, herunder klageadgang.

Anbefalinger vedrørende forebyggelse af vold og seksuelle overgreb mv.

På baggrund af tilsynsbesøgene anbefaler ombudsmanden generelt, at opholdssteder og døgninstitutioner:

- sikrer, at medarbejdere på institutioner for børn og unge med handicap er bekendt med, hvilke fysiske og psykiske tegn de – under hensyn til målgruppen og den specifikke børnegruppe – skal være opmærksomme på i forhold til mistanke om seksuelle overgreb, og at stederne har skriftlige retningslinjer om forebyggelse af vold og seksuelle overgreb og om fremgangsmåden ved mistanke om overgreb.

Anbefalinger vedrørende undervisningen i interne skoler

På baggrund af tilsynsbesøgene anbefaler ombudsmanden generelt, at steder med interne skoler:

- i samarbejde med beliggenhedskommunen sikrer, at overenskomsten om undervisningen i den interne skole er i overensstemmelse med de gældende regler.
- sikrer, at alle elever undervises i fuld fagrække og timetal, og at der kun gøres undtagelse herfra, hvis en elev – på baggrund af en konkret og individuel vurdering – fritages for undervisning i et eller flere fag eller får nedsat undervisningstiden efter de regler, der gælder herfor, samt sikrer, at afgørelser om fritagelse for undervisning i fag bliver truffet i overensstemmelse med reglerne, og at der er dokumentation herfor.
- sikrer, at afgørelser om fritagelse for obligatoriske test og folkeskolens prøver bliver truffet i overensstemmelse med reglerne, og at der er dokumentation herfor.

Anbefaling om medicinhandling

På baggrund af tilsynsbesøgene anbefaler ombudsmanden generelt, at opholdssteder og døgninstitutioner:

- sikrer, at medicininstrukser er udfærdiget i overensstemmelse med Sundhedsstyrelsens vejledning om udfærdigelse af instrukser.

Ombudsmanden vil drøfte opfølgningen på de generelle anbefalinger med de centrale myndigheder på området.

Desuden vil ombudsmanden følge op på anbefalingerne under fremtidige tilsynsbesøg på børneområdet.

Ombudsmandens tilsynsbesøg

- Folketingets Ombudsmand gennemfører tilsynsbesøg i offentlige og private institutioner, især hvor mennesker er eller kan blive berøvet deres frihed.
- Tilsynsbesøgene udføres i samarbejde med DIGNITY – Dansk Institut Mod Tortur og Institut for Menneskerettigheder, der bidrager med lægefaglig og menneskeretlig ekspertise.
- Ombudsmanden har et særligt ansvar for at beskytte børns rettigheder efter bl.a. FN's børnekonvention.
- [Ombudsmandens Børnekontor](#) foretager tilsynsbesøg på børneområdet.
- [Læs mere om ombudsmandens tilsynsbesøg.](#)